

Nest Dodaars gekraakt door Meerkoet

Meerkoet predeert de eieren van een Dodaars en vernielt diens nest. Of de eieren in het hier beschreven geval ook gepredeerd zijn is onbekend maar niet onwaarschijnlijk. De Meerkoet op de foto bouwde geen nest op het nest van de Dodaars, 1 mei 2024, Nationaal Park Zuid-Kennemerland. *Eurasian Coot predated on the eggs of a Little Grebe and tearing apart its nest. Whether the eggs in the described short note below were also predated is unknown yet not unlikely. The Coot on the picture did not build a nest on the nest of the Little Grebe.*

Jan Schoppers

In het voorjaar van 2021 kraakte een Meerkoet *Fulica atra* een nest van een Dodaars *Tachybaptus ruficollis* in het Haarlosche Veld Gl. In deze bijdrage een beschrijving van dit bijzondere voorval.

In het kader van het Boerenlandvogelmeetnet van de provincie Gelderland bracht ik in het voorjaar van 2021 vier inventarisatiebezoeken aan het Haarlosche Veld. Het gebied ligt ten zuidwesten van het dorp Haarlo in de Achterhoek en kent een klein stuk natuurontwikkeling dat ruim tien jaar eerder is aangelegd en tevens dienst doet als waterberging (figuur 1). Het is een plas (1.4 ha) met aan de oostzijde een smalle strook riet en waterplanten en in het noorden een jong wilgenbos dat vaak aan het begin van het voorjaar (deels) onder water staat.

Tijdens de eerste inventarisatieronde op 14 april 2021 waren in de vroege ochtend twee baltsende paren Dodaars

en twee paar Meerkoet aanwezig. Op 19 mei 2021 werd een Dodaars op een nest gezien in een open vegetatie van waterplanten en een enkele jonge wilg *Salix spec.* Het nest was iets groter dan de vogel die vast op het nest zat en het nestmateriaal op de rand herschikte. Twee weken later, op 2 juni, zat op hetzelfde nest een Meerkoet. Het nest leek nu groter en het had er alle schijn van dat de Meerkoet het nest had gekraakt. Elders op de plas was een Meerkoet met kleine jongen aanwezig en tevens een baltsende Dodaars. Tijdens de vierde en laatste ronde op 23 juni was het nest nog steeds in gebruik door een Meerkoet, maar was niet te zien of zich eieren of jongen in het nest bevonden door de opgaande waterplanten. Op de plas was een Meerkoet met jongen aanwezig, ook een paartje Meerkoet zonder jongen en een baltsende Dodaars. Bij de Dodaarzen werden tijdens alle vier rondes geen jongen gezien.

Figuur 1. Plas (1.4 ha) in het Haarlosche Veld met in de rode cirkel de locatie van het gekraakte dodaarzenest. Google Earth, 30 mei 2021. Pond with the location of the squatted Little Grebe nest (red circle).

In de literatuur wordt nauwelijks melding gemaakt van het kraken van nesten door Meerkoeten. Boer *et al.* (1974) melden dat Meerkoeten copulationenesten van Futen *Podiceps cristatus* in beslag kunnen nemen om dit vervolgens als eigen nest verder af te bouwen. De Fuut bouwt hierna, in de onmiddellijke nabijheid van dit nest zijn definitieve nest. “Of dit regelmatig is, is ons vooralsnog onduidelijk”, aldus Boer *et al.* (1974). In dezelfde publicatie wordt een nest van een Wilde Eend *Anas platyrhynchos* met twee eieren beschreven dat een Meerkoet in beslag nam en er vier eieren in legde.

Vlug (2021) vermeldt een waarneming van een Meerkoet die een Fuut van zijn nest joeg, de eieren eruit kieperde en het nest vervolgens zelf ging gebruiken. Dezelfde auteur meldt in Vlug (2024) een ander geval van een Fuut waarvan gezien werd dat die bij diens nest terugkeerde en er een Meerkoet op zag broeden. Het dier wachtte rustig tot de

koet van het nest af ging, om daarna zelf te gaan broeden. Cramp & Simmons (1980) en Glutz *et al.* (1973) maken geen melding van ‘nest kraken’ door Meerkoeten, ook al benoemen ze dat Meerkoeten nesten op pikafstand kunnen hebben van Roodhalsfuten *Podiceps griseigena*.

Of de Dodaars en de Meerkoet eieren hadden, is niet waargenomen, maar gezien de broedhouding van zowel de Dodaars op 19 mei als de Meerkoet op 2 en 23 juni is dat wel waarschijnlijk. Ondanks dat Dodaarzen “heldhaftig” gedrag kunnen vertonen rond hun nest zullen ze het hoe dan ook afleggen tegen “felle rakkers” als Meerkoeten. Vooralsnog is dit het eerste beschreven geval van een Dodaars die zijn nest in beslag ziet genomen door een krakende Meerkoet.

DANKWOORD

Auke-Florian Hiemstra en Remco Daalder worden bedankt voor het becommentariëren van de eerste versie en aandragen literatuur. Boer *et al.* (1974) was voor mij een onontdekte parel. Namens de redactie van Limosa voorzag Romke Kleefstra het ingediende manuscript van commentaar.

LITERATUUR

- Boer P., J.R.M. Kattens & K. van der Vlies 1974. De meerkoet. Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier, Avenhorn.
- Cramp S. & K.E.L. Simmons 1980. Handbook of the birds of Europe the Middle East and North Africa. The birds of the Western Palearctic. Volume 2 - Hawks to Bustards. Oxford University Press, Oxford.
- Glutz von Blotzheim U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel 1973. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 5, Galliformes und Gruiformes. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- Vlug J.J. 2021. De Fuut. Uitgeverij Atlas Contact.
- Vlug J.J. 2024. Een leven op en onder water. Gedrag en ecologie van de vijf Europese futensoorten. PiXFACTORY, Nijkerk.

Jan Schoppers, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen; jan.schoppers@sovon.nl

Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* nest squatted by an Eurasian Coot *Fulica atra*

In the spring of 2021, a Coot took over the nest of a Little Grebe. Whether the Coot bred successfully remained unknown. It is rare that Coots take over nests of other

species, although cases of Coots squatting nests of Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* have been reported in the Netherlands before.